

2. Erfaringer med forsøgsordningen

Fra den 1. juli 1999 har det været muligt at meddele advokater midlertidig beskikkelse som landsdommere eller byrettsdommere i en periode på 3 måneder.

Besættelsen af konstitutionsstillingerne sker efter opslag og indstilling af Dommerudnævnelsesrådet, jf. retsplejelovens § 43 a, stk. 1, nr. 6. Advokaterne er i konstitutionsperioden omfattet af det afskedigelsesværn, der gælder for dommerfuldmægtige efter retsplejelovens §§ 54 og 54 a, jf. § 44, stk. 4. Udnævnelse af en advokat til dommer vil efter retsplejelovens § 42, stk. 4, som hovedregel kræve, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt i landsretten i forbindelse med en ordinær konstitutionsperiode. Det fremgår af bestemmelsernes forarbejder, at der bør være mulighed for, at en korttidskonstitution af 3 måneders varighed kan tælle med i de 9 måneder, som en uddannelseskonstitution i landsretten normalt varer.

Ifølge oplysninger fra Dommerudnævnelsesrådet har der i perioden juni 2000 til december 2002 været opslået i alt 24 korttidskonstitutionsstillinger til besættelse fordelt med 12 stillinger i henholdsvis Østre Landsret og Vestre Landsret. Der har ikke været opslået korttidskonstitutionsstillinger i byretterne. I samme periode har i alt 71 ansøgere indgivet 96 ansøgninger, heraf 56 vedrørende stillinger i Østre Landsret og 40 vedrørende stillinger i Vestre Landsret. Der er foretaget genopslag af 2 stillinger i Østre Landsret og 5 stillinger i Vestre Landsret.

Indtil videre har i alt 14 advokater været konstitueret under ordningen. Heraf har 3 advokater efterfølgende afsluttet en ordinær konstitution, der – efter en konkret vurdering – har kunnet begrænses til 6 måneders varighed. Der er på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse endnu ikke foretaget dommerudnævnelser på baggrund af ordningen.

En skematisk oversigt over korttidskonstitutioner ved landsretterne i perioden juni 2000 til december 2002 er medtaget som **bilag 2** til lovforslaget.

Som anført under punkt 1 har spørgsmålet om revision af retsplejelovens § 44 c vedrørende korttidskonstitutioner været sendt til høring hos en række myndigheder og organisationer. Østre Landsret og Vestre Landsret har i deres høringssvar redegjort for erfaringerne med ordningen.

Østre Landsret har oplyst, at 8 advokater indtil videre har afsluttet en korttidskonstitution ved landsretten i medfør af retsplejelovens § 44 c. For 6 af advokaternes vedkommende har konstitutionen kunnet danne grundlag for en afsluttende samtale om forløbet af konstitutionsperioden, og for 5 af disse advokaters vedkommende har landsretten anset det forsvarligt, at

en eventuel senere uddannelseskonstitution begrænses til 6 måneder, hvis den tidsmæssige afstand mellem konstitutionsperioderne ikke bliver for stor. En af disse advokater har senere gennemført en ordinær uddannelseskonstitution af 6 måneders varighed.

Vestre Landsret har oplyst, at 6 advokater indtil videre har afsluttet en korttidskonstitution ved landsretten. 2 af advokaterne er efterfølgende overgået til en ordinær uddannelseskonstitution af ca. 6 måneders varighed.

Vedrørende den praktiske gennemførelse af ordningen har Østre Landsret endvidere oplyst, at de korttidskonstituerede har været placeret i en enkelt afdeling under hele konstitutionsperioden med henblik på at opnå det bedst mulige grundlag for en vurdering af de pågældende advokater. Det har grundet konstitutionsperiodens korte varighed vist sig vanskeligt sikkert at bedømme advokaternes kvalifikationer som dommere, og samtalerne efter afslutningen af konstitutionsperioden har derfor navnlig taget sigte på en vurdering af, om den korte konstitutionsperiode kunne indgå som led i en samlet bedømmelse af et uddannelseskonstitutionsforløb over 9 måneder. Dette har – som oven for nævnt – efter landsrettens opfattelse været tilfældet for 5 af de i alt 8 advokater, der indtil videre har været beskikket i medfør af retsplejelovens § 44 c.

3. Justitsministeriets overvejelser

Spørgsmålet om revision af retsplejelovens § 44 c har været sendt til høring hos de myndigheder og organisationer, som er angivet neden for under punkt 4.

Ingen af de hørte myndigheder og organisationer har udtalt sig imod, at ordningen med midlertidig beskikkelse af advokater som landsdommere eller byrettsdommere forlænges eller gøres permanent.

Dommerudnævnelsesrådet, Østre Landsret, Vestre Landsret og Advokatrådet har i deres høringssvar anført, at ordningen har haft en positiv virkning i relation til målsætningen om en bredere rekruttering til dommerhvervet og medvirket til en øget dialog og forståelse mellem dommere og advokater.

Det konstateres dog i flere af høringssudtalelserne, at det til tider har været vanskeligt at rekruttere egnede ansøgere til stillingerne. Dommerudnævnelsesrådet peger i den forbindelse på, at ordningen kun har fungeret i en kortere periode, men at kendskabet til ordningen er ved at blive mere udbredt. Advokatrådet er ligeledes af den opfattelse, at interessen for ordningen fortsat vil stige.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at forsøgsordningen med midlertidig beskikkelse af advo-